

Časopis obce Nová Bystrica JANUÁR - FEBRUÁR 2024

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNÍK

ROČNÍK: XXXII

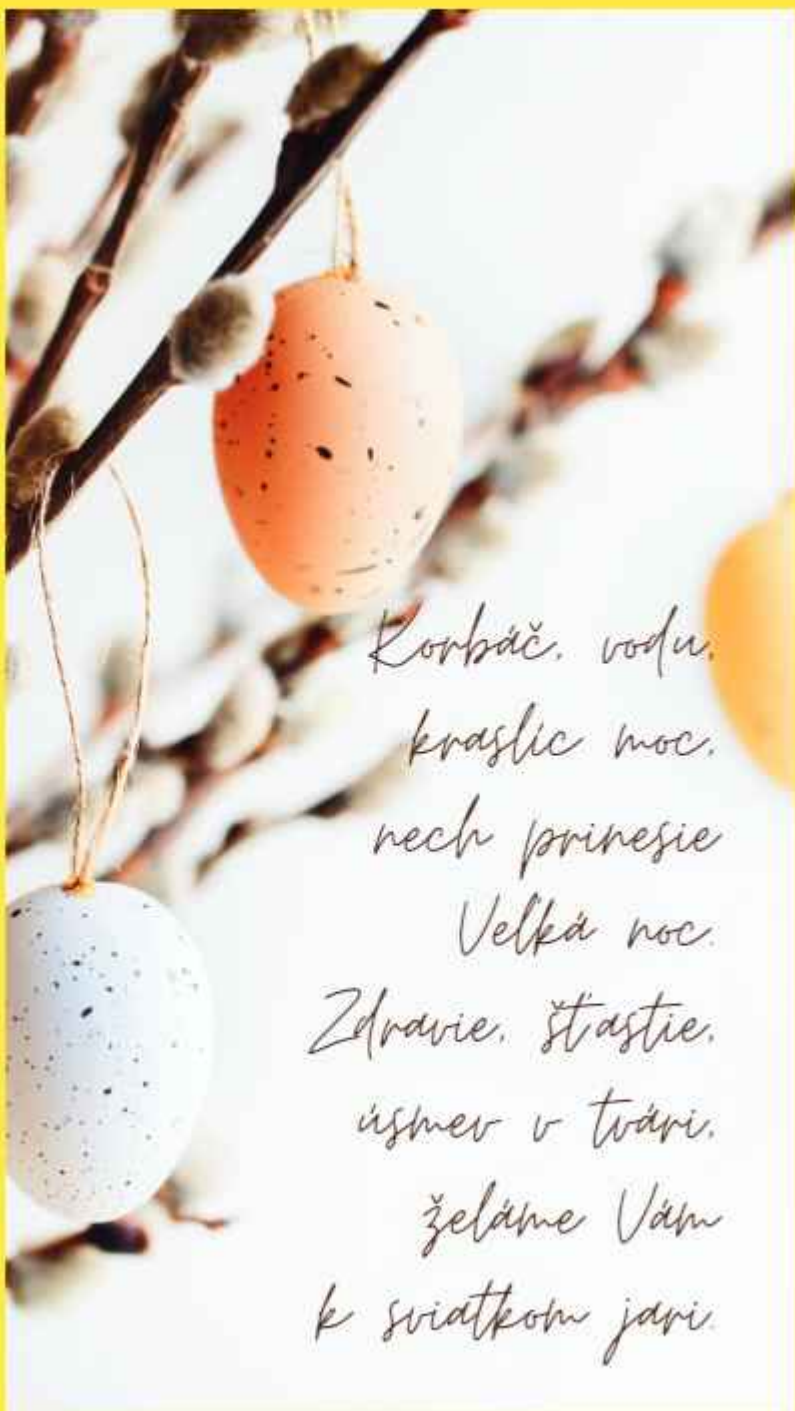
ČÍSLO: 1

CENA: 1 €

OBSAH

4 - 6	Oblasný úrad informuje
8 - 12	Triedme spoločne
13 - 15	Život v obci
16 - 17	ŽSS Dolinka a LH Starejší
18 - 19	JDS Nová Bystrica
20 - 29	ZŠ Nová Bystrica
30 - 32	ZŠ Vychylovka
34 - 35	Detské okienko
36 - 41	Znami, neznami
42 - 43	Abeceda husákových detí
44 - 45	FS Bystrica
46 - 47	Turisti na potulkách
48 - 49	Na voľný čas
50 - 51	Varíme s Dolinkou
65 - 71	Inzercia

Korbač, voda,
kraslic moc,
nech prinesie
Velká noc.
Zdravie, šťastie,
úsmev v tvári,
želáme Vám
k sviatkom jari.

Zápisnica
zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa
25. januára 2024

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ:

Lubomír Griga
Stanislav Kováč
Miroslav Masnica
Ing. Radovan Svitek, PhD.
Ing. Ján Šteininger, PhD.
Rastislav Šutiak

Nepřítomní:

Jana Huláková
Mgr. Peter Čiernava
Jaroslav Kováč

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Správa o plnení uznesení.
4. Úprava rozpočtu.
5. Rôzne.
6. Diskusia.
7. Schválenie uznesenia.
8. Záver.

U z n e s e n i e č. 1/2024

A/OZ berie na vedomie:

1. Správu z kontroly č. 16/2023.
2. Žiadosť Pavla Kolenu, bytom Nová Bystrica – Vychylovka 277, 023 05 Nová Bystrica o zaradenie parcely do územného plánu obce Nová Bystrica, pozemok C-KN 11026/1 priradiť do zóny určenej na výstavbu (IBV).
3. Žiadosť JUDr. Vlasty Kolenovej, bytom Rybárska 772/49, 903 01 Senec o zaradenie parcely do územného plánu obce Nová Bystrica, pozemok E-KN 3517/2 priradiť do zóny určenej na výstavbu (IBV).

4. Žiadosť Miroslavy Ziatkovej, bytom Nová Bystrica 738, 023 05 Nová Bystrica o dobudovanie obecnej vodovodnej prípojky k rodinnému domu č. 738.
5. Žiadosť Miroslava Masnicu o preverenie platenia dane z nehnuteľnosti na území obce Nová Bystrica od všetkých spoluvlastníkov.

B/OZ schvaľuje:

1. Návrhovú komisiu: Radovan Svitek, Miroslav Masnica, Rastislav Šutiak.
- Overovatelia zápisnice: Ján Šteiner, Stanislav Kováč.
 - Zapisovateľ: Anna Chovancová.
 - Návrhovú komisiu a overovateľov, počtom 5 hlasov za schválenie z 5 prítomných poslancov.
 - Program dnešného zastupiteľstva, počtom 5 hlasov za schválenie z 5 prítomných poslancov.
 - Uznesenie OZ, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.
2. Rozpočtové opatrenie č. 14/2023, počtom hlasov 5 za z 5 prítomných poslancov.
3. Žiadosť Gabriely Böni, bytom Kerbelstrasse 22, Buchs 9470, SG Buchs, Švajčiarsko o vydanie súhlasu s vybudovaním elektrickej prípojky a zriadením vecného bremena na pozemku C-KN 10946/1 - zastavaná plocha a nádvorie a C-KN 10946/2 - zastavaná plocha a nádvorie, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.
4. Žiadosť Milana Cádra, bytom Nová Bystrica 831, 023 05 Nová Bystrica o vydanie súhlasu s vybudovaním elektrickej prípojky a zriadením vecného bremena na pozemku C-KN 560 - zastavaná plocha a nádvorie, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.
5. Žiadosť Jána Držiaka, bytom Nová Bystrica 421, 023 05 Nová Bystrica o vydanie súhlasu s vybudovaním kanalizačnej prípojky k rodinnému domu č. 421 cez pozemky č. p. C-KN 4888/7 a E-KN 11201/2 a položením kanalizačnej šachty na pozemku E-KN 11201/2, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.
6. Žiadosť Ivana Petreka, bytom Nová Bystrica 780, 023 05 Nová Bystrica o vydanie súhlasu s vybudovaním kanalizačnej prípojky a položením kanalizačnej šachty k rodinnému domu č. 780 cez pozemok E-KN 11188/7 - ostatná plocha, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.
7. Žiadosť Pavla Sobola, bytom Nová Bystrica 892, 023 05 Nová Bystrica o zriadenie vecného bremena na trasu elektrického vedenia NN cez parcely

C-KN 8132/2 – ostatná plocha a C-KN 8132/1 – ostatná plocha, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.

8. Finančný dar Lenke Chmurčiakovej, bytom Nová Bystrica – Vychylovka 388, 023 05 Nová Bystrica vo výške 1500,00 EUR, počtom hlasov 6 za schválenie zo 6 prítomných poslancov.

C/OZ neschvaľuje:

1. Žiadosť spoločnosti FODENT s.r.o., sídlo Nová Bystrica 655, IČO: 36438359 spoločne so spoločnosťou KOFIRE s.r.o., sídlo Nová Bystrica 655, IČO: 45413495 o odpustenie poplatkov za vykurovanie za rok 2023, počtom hlasov 0 za schválenie, 4 hlasy proti schváleniu, 2 hlasy sa zdržali zo 6 prítomných poslancov.

2. Žiadosť Ivety Ligidovej, bytom Nová Bystrica 1125, 023 05 Nová Bystrica o odpustenie nájmu a TKO za obdobie december 2023, počtom hlasov 0 za schválenie, 4 hlasy proti schváleniu, 2 hlasy sa zdržali zo 6 prítomných poslancov.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Stanislav Kováč a Ing. Ján Šteininger, PhD.
Zapisovateľka: Anna Chovancová

Z Matriky Obecného úradu

V mesiaci **JANUÁR** sa narodilo 7 detí a to:
3 chlapci a 4 dievčatá.
Opustili nás 4 občania a to: 3 muži a 1 žena.

V mesiaci **FEBRUÁR** sa narodil 1 chlapec.
Opustili nás 2 občania a to: 1 muž a 1 žena.

Plán podujatí obce Nová Bystrica pre rok 2024

- 31.3. Veľkonočná zábava
- 1.5. Stavanie mája
- 12.5. Deň matiek
- 31.5. Váňanie mája
- 21.-23.6. Dni kultúry Obce Nová Bystrica
- 29.7. Stretnutie rodákov zo zatopených
obcí Riečnica a Harvelka
- 6.7. Vychylovská osmička
- 17.8. Heličónka spieva
- 30.8. Rozlúčka s letom
- 20.-22.9. Výstava ovocia a zeleniny
- 6.10. Mesiac úcty k starším
- 19.10. Country ples
- 9.11. Stretnutie jubilantov
- 23.11. Katarínska plesová zábava
- 29.11. Detská Katarínska diskotéka
- 30.11. Katarínska zábava
- 1.12. Sprievod Mikuláša v zástupe
čertov, anjelov a Vianočné trhy
spojené s rozsvietením vianočného
stromčeka
- 15. 12. Vianočná besiedka a Vianočný
punč
- 26. 12. Štefánska zábava, Štefánsky
futbalový turnaj

ZMENA TERMÍNOV OBEČNÝCH AKCIÍ JE VYHRADENÁ

TRIEDME SPOLOČNE

V súčasnosti ešte stále nevenujeme triedeniu odpadu taký dôraz, aký by si naša Zem zaslúžila.

Stačí sa len prejsť po našej obci, ďalej od obydli a nájdeme v prírode také prekvapenia, aké vidíte na fotkách – dlažby, drevené rámy z okien, pneumatiky, rôzne plasty...

Stále sa dokážeme pomenovať ako vyspelá, inteligentná spoločnosť? Smutný odkaz nechávame našim deťom a budúcim generáciám...

Nebudme voči prírode ľahostajní, vezmime zo zeme odpad, zahodíme ho tam, kam patrí. Veď v našej obci sú nádoby na separovaný odpad, na jedlý olej, odev, papier, plasty....

Veľký, nadrozmerný odpad alebo elektroodpad je možné doniesť k Obecnému úradu na zberné miesto, odkiaľ sa odváža do zberných dvorov.

Pritom každý jeden odpad, ktorý odhodíme do prírody alebo do popelnice na komunálny odpad, môžeme vytriediť a veľká časť z nich sa dá použiť na druhotné spracovanie.

Uvediem príklad – z dvoch litrových nápojových kartónov sa dá vyrobiť 1 meter štvorcových kuchynských utierok alebo toaletného papiera. Papierové tašky sú tiež výsledkom recyklácie nápojových kartónov.

Musíme si uvedomiť jedno - **čím viac naša obec vytriedi, tým menej komunálneho odpadu vyváža, a tak platí menej.**

Pre predstavu - za rok 2023 sme pri počte 2619 obyvateľov vyprodukovali:

573,259 ton odpadu, čo predstavuje na 1 obyvateľa – 218,885 kg odpadu.

Z toho komunálny odpad tvoril 323,180 ton a to predstavuje na 1 obyvateľa 123,40 kg.

To naozaj nie sú malé čísla.

Prečo triediť odpad?

Odpad sa v dnešnej dobe stáva čoraz väčším problémom. Znečisťuje životné prostredie, škodí zdraviu ľudí i ekonomike. Každý deň sa stretávame s množstvom odpadu a je na nás, ako s ním naložíme ďalej.

Vďaka triedeniu odpadu:

- výrazne redukuje množstvo komunálneho odpadu, ktorý sa ukladá na skládku,
- prispievame k čistejšiemu životnému prostrediu,
- umožňuje opätovné využitie odpadov recykláciou,
- šetríme surovínové zdroje,
- prispievame k poklesu nákladov na zber a likvidáciu komunálneho odpadu,
- zabezpečujeme materiálové zhodnotenie odpadu.

Prispejme aj my rukou k dielu, aby sme platili menšie poplatky, a tiež aby sme spoločnými silami dokázali chrániť našu Zem.

TRIEDENIE ODPADU ČO KAM PATRÍ

AŽ 80,38% od
Vyseparovaný a
surovinou, vracia
na prírodné zdroje

PLASTY

ÁNO

PET fľaše, vrecká;
prepravky; plastové
obaly od kečupov,
horčice, jogurtov
a sirupov, igelitky,
obaly od mlieka
a džusov; obaly
od šampánov
a avináš; rôzne
plastové nádoby;
bandasky;
polystyrén v malom
množstve
(napr. obal od
mobilu); hračky
a pod.

NIE

objemné plasty,
a väčšie kusy
polystyrénu; obaly
od chemikálií
a olejov; podlahové
krytiny; väčšie kusy
gumy a molitany
(patrí na Zberný
dvor); hrubo
znečistené plasty;
obaly znečistené
zvyškami jedla
(patrí
do komunálneho
odpadu)

KOVY

ÁNO

plechovky od nápojov;
konzervy; viečka
od jogurtov, uzávery
od zaváranín; alobal
(neznečistený); kovové
obaly od kozmetiky
(napr. spreje
bez plastových
vreckáčok a
dávkovačov); "mäkké
konzervy" od paltet;
staré kľúče; visiace
rámkové; obaly z čokolád;
staré kovové riady;
drobný železný šrot;
drôty a pod.

NIE

žalúzie; kovové obaly
od farieb, riedidiel,
motorových olejov
a iných
nebezpečných látok;
nadrozmerný kovový
odpad; baterky
(patrí na Zberný
dvor); obaly od
zubnej pasty (patrí
do komunálneho
odpadu)

PAPIER

ÁNO

noviny; časopisy;
zošity; knihy;
kancelársky papier;
papierové vrecká;
lepenka; krabice
z tvrdého papiera;
kartón; obálky;
letáky; katalógy;
plagáty; pohľadnice;
baliaci a krepový
papier; zakladače;
suché a čisté
papierové obaly
a pod.

NIE

voskový papier;
papier s hlinikovou
fóliou; obaly
od práškov
de pečiva, korenín
a nanukov; silne
znečistený či mastný
papier; kopirovací
papier (patrí
do komunálneho
odpadu)

BIO

ÁNO

šupy a zvyšky z
a zeleniny; č
vrecká; poka
ovocie, zele
a potraviny
OBALU; ikru
z vajec a ore
zvyšky jedál;
chlieb; pečivo;
listie; vyplá
bez dozret
semien; podr
konáre; časti
a kvetov a p
BEZ
PLASTOVÝCH O

NIE

plastové sie
a vrecká z ov
a zeleniny (p
do plastu); z
potravín v ob
zvierací trus;
kosti (patrí
do komunáln
odpadu)
tekuté potro
(mlieko, polie

Pred vyhodením plechovky, plastové fľaše a krabice stlačte. Zbierané ob
ĎAKUJEME, ŽE TRIEDITE!

odpadu je možné vytriediť.
odpad sa stáva druhotnou
acia sa do výroby a znižuje nároky
troje a energiu.

IO ✓
NO
ky z ovocia
y; čajové
pokazené
zelenina
viny **BEZ**
škrupiny
orechov;
dál; starý
čivo; tráva;
etá burina
zretých
podrvené
asti rastlín
v a pod.
BEZ
CH OBALOV
IE ✗
é sieťky
z ovocia
y (patria
u), zvyšky
obaloch,
rus, veľké
patria
nálneho
adu);
potraviny
polievky)

SKLO ✓
ANO
fľaše, nádoby, obaly
a predmety zo skla
bez vrchnakov
a korkov; sklenené
fľašky od kozmetiky
bez plastových
a kovových častí;
črpy; okenné sklo;
sklo z okuliarov;
poháre a pod.
NIE ✗
porcelán; keramika;
zrkadlá; drôtované
sklo; dymové sklo;
silne znečistené sklo;
gumy (veľké kusy -
Zberný dvor, malé -
komunálny odpad);
liarovsky; obrazovky
(patria na Zberný
dvor); vrchnáky;
korky

é obaly musia byť čisté!

V prírode nájdeme tiež hocijaký odpad. Len si pripomeňme, ako dlho sa rozkladajú niektoré zložky. Napríklad banánová šupka alebo šupka z pomaranča sa voľne v prírode budú rozkladať 2-5 týždňov a ohryzok z jablka až 2 mesiace. Je to ale odpad, s ktorým sa naša príroda dokáže ľahko vysporiadať.

A čo taká cigaretká? Priemerný čas, za ktorý sa rozloží cigaretový filter, je totiž 1-5 rokov. Ak si navyše dych osviežime žuvačkou, ktorú neskôr hodíme na zem, tak tu už bude mať príroda prácu celé pol storočie!

ODPADY NAŠE KAŽDODEN- NÉ A BOJ PRÍRODY S ICH ROZKLADOM

Plastová taška: 10 - 20 rokov

Plastové poháre: 50 rokov

Plastové slamky: 150-200 rokov

Plastová fľaša a plastový príbor:
450 rokov

Plechovky: 80-200 rokov

Oblečenie, napr. bavlnené tričko:
2-5 mesiacov

Kožené výrobky: 50 rokov

Jednorazové plienky: 250 rokov

Kráľovnou v dĺžke rozkladu je sklenená fľaša. Takáto krásna, znovu použiteľná a takmer neobmedzene recyklovateľná vec sa v prírode rozkladá nie desiatky, ani stovky, ale až tisícky rokov.

Niektoré odpadky po nás nedokážu odpratať ani ďalšie generácie. Skúsme sa zamyslieť nad tým, čo odhadzujeme na zem a do popolníc. Budeme mať pokojnejšie svedomie a v konečnom dôsledku aj čistejšiu vodu, lebo nezabúdajme, že všetko, čo sa v prírode rozloží, putuje do podzemných vôd a odtiaľ ten kolobeh určite poznáme všetci.

Nevieme čo s jedlými olejmi?

Je zakázané ich vylievat' priamo do zberných nádob, nakoľko sa jej celý obsah znehodnocuje. Vychladnutý použitý jedlý olej a tuky z domácnosti zbierame do pôvodnej olejovej fľaše, alebo akejkolvek inej čistej a suchej PET fľaše a tie potom odovzdávame do zberných nádob.

Zberné nádoby – kontajner na olej - sa nachádzajú:

- OÚ
- ZŠ Nová Bystrica
- Byty zdravotné stredisko
- Reštaurácia Jelen
- COOP Jednota (kostol)
- Byty Korčekovia
- Potraviny Martiniskovia
- Talapkovia
- ZŠ Vychylovka
- COOP Jednota – Hoštiak–Kolenovia

Šatstvo môžeme zahodiť do nádob, ktoré sa nachádzajú:

- COOP Jednota (kostol)
- Dom služieb
- Strapáčovia

Kuchynský odpad

Kuchynský odpad tvorí až 40% obsahu komunálneho odpadu. Ten môžeme dávať aj do kompostérov, ktoré obec rozdávala pred niekoľkými rokmi.

Čo môžeme do kompostéra dávať?

- kvety, tráva, seno, slama, listie,
- menšie množstvá rastlinných jedál a chleba,
- burína a pozbierané zvyšky z pestovania,
- zhnité ovocie a zelenina,
- zvyšky z čistenia a spracovania zeleniny a ovocia (aj citrusov),
- nasekané konáre z krovín a stromov,
- nasekané kukuričné stonky a klasy,
- piliny, hobliny, drevná štiepka,
- škrupiny z vajec a orechov, kôstky a makovice,
- hnoj z chovu hospodárskych zvierat,
- studený popol z čistého dreva,
- papierové vreckovky a obrúsky...

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Lenka Bisahová, internet*

Jasličková pobožnosť

Dňa 06.01.2024 sa stáva už tradíciou, že v Rímsko-katolíckom kostole Nová Bystrica sa koná krásny vianočný koncert pod názvom **Jasličková pobožnosť**.

Na tomto podujatí folkloristi z bystrickej doliny prezentujú krásu Vianoc v podaní piesní, vinšov a prianí. Tohtoročná Jasličková pobožnosť bola výnimočná tým, že bola venovaná pre Elišku. Teda mala charitatívny význam a výťažok bol venovaný malému dievčatku Eliške Chmurčiakovej z Novej Bystrice, kde sa podarilo vyzbierať krásnych 3 230,- €.

Veľká vďaka patrí všetkým účinkujúcim, organizátorom, pánovi farárovi a všetkým tým, ktorí akokoľvek prispeli.

ĎAKUJEME!

Účinkovali:

FS Bystrica – ženy, Spevácičkovia z Novej Bystrice, Lenka Križková, Jakub Kolembus, Barborka Šusteková, DEH Potočiarik, Heligonkári zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica, ŽSS Dolinka, Chórusový spevokol Nová Bystrica, LH Tomčalovci, Bystrická kasňa, Patrik a Dominika Halvoníkovci, mladá generácia Kováčovci z Novej Bystrice, LH Potočiari, LH Kováčovci, osvetlenie Kristián Milon, Juraj Kuric ml., fotograf Ing. Miroslav Pavelek, kameraman Ján Mačas.

Verím, že toto podujatie bude mať vždy význam a veľký úspech.

Autor textu: Mgr. Vladimír Tomčala. Foto: Ing. Miroslav Pavelek

Plesové obdobie u Novej Bystrici

Po vianočnom období nastalo obdobie príprav na plesy. Nová Bystrica je jediná obec v okolí, v ktorej sa organizuje toľko plesov. Tento rok ich bolo päť.

Prvým plesom bola *Tradičná plesovo - fašiangová veselica*, ktorú organizovala Školská rada Základnej školy s materskou školou Vychylovka v termíne 13. januára 2024. Tento rok slávili už 15. ročník organizovania tohto plesu. Na plese hrala už tradične výborná hudobná skupina zo Žiliny – PRIMATOR. Školská rada mala vymyslený bohatý program plný hier, ktorý pobavil všetkých hostí.

Druhým plesom v tomto termíne bol *Potočiarsky ples*, ktorý sa konal v Pohostinstve Jeleň. Na plese si hostia vychutnali dobré jedlo a zábavu, ktorú im ponúkol DJ Mikko.

Tretím plesom bol *Tradičný poľovnícky ples*, ktorý organizovalo PZ Vychylovka – Starý diel, a to 20. januára 2024. Na tomto plese sa ľudia taktiež skvelo bavili pri hudbe, ktorú im namixoval tiež DJ Mikko. O chutnom jedle ani nemusíme hovoriť 😊.

Ďalším, v poradí štvrtým plesom, bol *Poľovnícky ples*, ktorý organizovalo PZ Brízgalky, a to 27. januára 2024. Ľudí celú noc bavil skvelý DJ Miloš.

Posledným plesom, ktorý uzatváral plesovú sezónu, bol *Tradičný fašiangový ples obce Nová Bystrica*, ktorý sa konal 3. februára 2024. Na tomto plese hostí svojou hudbou zabávala hudobná skupina Čonkovci. Obecný ples otvoril slávnostným príhovorom náš pán starosta, Ing. Jozef Kuric. Pokračovali sme prvým kolom valčíka a vychutnali sme si chutnú večeru. Ako program sme hosťom ponúkli sólistku Dominiku Halvoníkovú, ktorá hostí potešila krásnym čistým spevom. Po vyhlásení tomboly a rozdani 94 cien, za ktoré patrí veľké ďakujem našim sponzorom a priateľom, nám program spestrili ešte svojou ľudovou hudbou pán starosta, Ing. Jozef Kuric a jeho brat Michal Kuric. Po tomto programe pokračovala voľná zábava do skorých ranných hodín. Dúfam, že sa každý z hostí dobre zabavil a užil si toto krásne plesové obdobie v našej obci.

Ľudová veselica spojená s pochovávaním basy sa tento rok konala **10. februára 2024**. Začali sme už o 19.00 hod. V priebehu večera si pre nás pripravili tanečné, ale aj hudobné pásma FS Bystrica z Novej Bystrice, LH Kováčovci, LH Potočiari, LH Starejší a ŽSS Dolinka. Celý večer nám hral DJ Mikko a o pol noci sa začal hlavný program, kde sa v sprievode masiek a vynikajúcej zábavy symbolicky pochovala basa.

Ďetský karneval sa tento rok musel presúvať na iný termín, a tak sa konal **11. februára 2024** v DK Nová Bystrica. O 14.00 hod. sa začali schádzať deti oblečené za rôzne rozprávkové a filmové postavy, predmety, jedlá, zvieratá, ... Chceme vyzdvihnúť nápaditosť a šikovnosť rodičov a starých rodičov za vytváranie takých krásnych masiek. Pani učiteľky vyzvali masky na predstavenie sa a rozhodcovia začali svoju prácu. Po promenade masiek sa deti zabávali tancom a čakali na ortiel, na ktorom mieste sa umiestnia. Po spočítaní všetkých hlasov boli jasné výsledky. Pani učiteľky pozývali masky na javisko a začalo sa oceňovať. Na tohtoročnom karnevale sa zúčastnilo 56 masiek. Všetky masky boli ocenené a pre zaujímavosť uvádzam prvé 3 miesta:

1. miesto: Mária Kuricová – narodeninová torta
2. miesto: Branko Bisaha – loď s kapitánom a Júlia Pytlová – dúha
3. miesto: Dominik Fedor – tank

*Autorka textov: Mgr. Jana Slivková
Foto: Mgr. Jana Slivková a Mgr. Lenka Bisahová*

A sme o rok zase starší. Vstupujeme do šestnásteho roku našej činnosti. Radi by sme všetci pokračovali, ale roky pribúdajú a preto nič dopredu neplánujeme, uvidíme či nám okolnosti a zdravie budú priat.

6. januára sme aj svojou troškou prispeli k Jasličkovej pobožnosti, ktorá sa konala v našom kostole. Tento deň bol pre nás folkloristov, ako aj iných ľudí, sviatočným dňom – Traja Králi. Keďže tých, čo majú radi ľudovú pieseň, tanec, hudbu u nás pribúda, nebol problém vyskladať pekný program od najmenších až po nás najstarších.

Skoro dve hodiny sa striedali koly, vinše a pránia k novému roku a spolu sme si na záver zaspievali Tichú noc, kde sa pridali aj všetci prítomní.

Myslím, že každý účinkujúci to bral zodpovedne a preto sa program páčil. Samozrejme, najväčšia ťarcha bola na organizátoroch, ale námaha sa vyplatila. Po programe sme sa všetci občerstvili punčom, za čo veľmi pekne ďakujeme.

11. január – tento dátum sme si vybrali na novoročné posedenie aj s LH Starejší v Hostinci Jeleň. Zaspomínali sme si na všetkých členov našej skupiny, zaspievali obľúbené piesne a to, čo nestíhame cez rok, sme si vynahradili. Hlavne sme sa všetci cítili veľmi dobre a „poklebetili“ sme si.

Práve na toto cez rok nie je nejako čas, skúšky treba naplno využiť a vystúpenia tiež. Všetci sme odhodlaní pokračovať, ale už ako som v úvode napísala, nie vždy sa predsavzatia dajú dodržať.

Pochovávanie basy je už v našej obci tradícia. Touto udalosťou sa končí plesová sezóna, zábavy utichnu a prichádza pôst. Pochovávanie basy je veľké „divadlo“, kde sa lúčime so všetkými radovánkami a veselím. Toto je celé v réžii mladých ľudí z FS Bystrica, ktorí vytvorili aj sprievod masiek a postarali sa o skvelú zábavu.

Aj muzikanti z LH Starejší sa zapojili a naše ženy, aj keď v skromnom počte, zaspievali všetkým zúčastneným. Basa sa s veľkým plačom pochovala a teraz sa už len treba stíšiť a pripraviť sa na veľkonočné obdobie.

*Autorka textu: Mgr. Elena Jančulová
Foto: Ing. Miroslav Pavelek
a Mgr. Elena Jančulová*

Rok 2017 bol zakladajúci rok našej organizácie. Začínali sme so sedemnástimi členmi, dnes nás je zhruba 48. Bolo by nás oveľa viac, ale niektorí už nemôžu chodiť na stretnutia zo zdravotných dôvodov, niektorí nás opustili. Myslím si, že aj tak so vstupom do ôsmeho roku života našej organizácie je nás dosť a určite sa pridajú postupne aj ďalší.

O tomto, ale aj o iných problémoch a aj úspechoch sme hovorili na výročnej schôdzi našej organizácie 22. januára. Ako po iné roky sme si slávnostne pripravili schôdzu v Hostinci Jeleň. Chcem poďakovať pánovi vedúcemu ako aj pani kuchárke a čašníkom, že nám krásne vyzdobili jedáleň a pripravili chutné menu aj s prípitkom. K hosťom patrila okresná predsedníčka JDS pani Ďurišová a potešili sme sa, že si pre nás našiel čas pán starosta Ing. Kuric, ktorý sa zúčastnil na oficiálnej časti.

Nezabudli sme oceniť drobným darčekom a ďakovným listom tých najaktívnejších členov, pretože bez pomoci týchto ľudí by sme mali problém splniť si počas roka naše ciele. Aj ľudová hudba Starější prispela k veľmi dobrej nálade, spevom a potom aj tancom sme si spestrili celé popoludnie.

V roku 2023 sme 3x navštívili divadelné predstavenie, Oravice kúpalisko, Chocholovské termy a trhy v Jablonke patria k našim obľúbeným výletným miestam – navštívili sme ich viackrát.

Na Festivale seniorov v Čadci sme tiež mali svojich zástupcov.

Užili sme si krásny výlet do Bojníc a Banskej Štiavnice.

V mesiaci jún sme si pripravili perfektnú opekačku spojenú so športovými aktivitami a zúčastnili sme sa aj okresnej športovej olympiády pre seniorov, kde sme perfektne bodovali. Nezabudli sme na 8. máj – ukončenie druhej svetovej vojny a na Deň veteránov v novembri - ukončenie prvej svetovej vojny. Položením venca k pamätníkom, zapálením sviečky a zaspievaním piesne Kysuca, sme si uctili všetkých padlých v týchto vojnách.

Za rok 2023 sa našich 14 členov zúčastnilo kúpeľných rekondičných pobytov, kde si užili relax a zaslúžený oddych.

Chcem pozvať aj ďalších seniorov, aby sa k nám pridali a spolu s nami si spestrili a zakitnili život.

V tomto roku budeme pokračovať v rôznych aktivitách na základe záujmu našich členov a neustále sa držať nášho hesla – Kým žiješ, ži aktívne aj napriek prekážkam.

*Kým žiješ, ži aktívne aj
napriek prekážkam.*

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Elena Jančulová*

Prednes poézie a prózy HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

školské kolo, 2. stupeň

Dňa 19.01.2024 sa uskutočnilo školské kolo v prednese poézie a prózy, do ktorého postúpili najlepší recitátori jednotlivých tried. Tento školský rok ich bolo v druhej a tretej kategórii 12.

VYHODNOTENIE:

II. kategória:

POÉZIA

1. miesto: neudelené
2. miesto: Vanesa Halvoníková, 5. A
3. miesto: Martin Romanik, 5. A

PRÓZA

1. miesto: Šimon Masnica, 6. A
2. miesto: Soňa Masnicová, 5. A
3. miesto: neudelené

III. kategória:

POÉZIA

1. miesto: Alexandra Halvoníková, 7. A
2. miesto: Petra Cabadajová, 8. A
3. miesto: Sára Poniščjaková, 9. A

PRÓZA

1. miesto: Barbora Šteiningrová, 8. A
2. miesto: neudelené
3. miesto: neudelené

Autorka textu: Mgr. Adela Píteková

Prednes poézie a prózy HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

školské kolo, 1. stupeň

Dňa 25.01.2024 sa uskutočnilo školské kolo v prednese poézie a prózy, ktorého sa zúčastnilo 15 najlepších recitátorov z jednotlivých tried 2. – 4. ročníka.

Žiaci si zmerali svoje sily v prednese pred porotou, ktorú tvorili pani učiteľky 1. – 4. ročníka.

VYHODNOTENIE:

I. kategória

- POÉZIA:** 1. miesto: Michal Mačejko, III. B
2. miesto: Mária Kuricová, IV. A
3. miesto: Júlia Šteíningerová, III. B

- PRÓZA:** 1. miesto: neudelené
2. miesto: Barbora Tomčalová, II. A
3. miesto: Valentína Kolenová, III. B

A pretože sa školského kola v prednese poézie a prózy nezúčastňujú žiaci prvého ročníka, mali sme špeciálnu kategóriu „Najlepší prvák“, kde sa na 1. mieste umiestnila Barbora Potočárová.

Všetci zúčastnení získali sladkú odmenu a ocenení recitátori aj peknú knihu a diplom. Ešte raz im srdečne blahoželáme.

Autorka textu: Mgr. Júlia Lampartová

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN – obvodné kolo v Krásne nad Kysucou

Dňa 9. februára 2024 sa uskutočnilo obvodné kolo postupovej súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín. Do obvodného kola sa zapojilo sedem škôl a 31 recitátorov. Súťažili ZŠ: Stará Bystrica, Zborov nad Bystricou, Oščadnica -Ústredie, Oščadnica - Nižný koniec, Klubina, Nová Bystrica, Krásno nad Kysucou. Jednotlivé ukážky pozorne sledovala a odborne hodnotila trojčlenná porota. Z našej školy sa zúčastnili štyria žiaci, ktorí sa umiestnili nasledovne:

Za I. kategóriu v poézii:

3. miesto Michal Mačejko, III. B

Za III. kategóriu v poézii:

2. miesto Alexandra Halvoniková, VII. A

Za II. kategóriu v próze:

2. miesto Šimon Masnica, VI. A

Za III. kategóriu v próze:

2. miesto Barbora Šteíningerová, VIII. A

Do okresného kola, ktoré sa koná 11. marca 2024, postupujú prví dvaja víťazovia z každej kategórie. Všetkým postupujúcim recitátorom blahoželáme a v okresnom kole im prajeme veľa šťastia!

Autorka textu a fotografie: Mgr. Adela Piteková

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA

Dňa 19.01.2024 sa uskutočnilo online školské kolo Geografickej olympiády v kategóriách E, F a G. Súťažilo celkovo 27 696 žiakov z 1130 škôl na Slovensku.

Z našej školy sa v kategórii E zúčastnilo 12 žiakov 8. a 9. ročníka.

8 žiakov kategórie F – žiaci 6. a 7. ročníka a 3 žiaci kategórie G z 5. ročníka. Všetci žiaci okrem jednej žiačky boli úspešní riešitelia.

Do okresného kola postupujú:

Kategória G – Patrik Khol a Martin Sobol z 5. A.

Kategória E – Vanesa Klieštiková, Juraj Šutiak a Sandra Slivková z 9. A triedy.

Kategória F – Ema Podhorská a Matej Šadibol zo 7. A triedy.

Všetkým žiakom gratulujeme za účasť a dosiahnutý úspech a držíme prsty na okresnom kole!

Autorka textu: Ing. Iveta Heltková

EKONOMICKÁ OLYMPIÁDA

2. ročník školského kola Ekonomickej olympiády prebiehal v dňoch 15.01. - 26.01.2024.

My sme si vybrali 23. január. V školských kolách sa otestovalo celkom 6193 žiakov z 218 škôl z celého Slovenska.

Z našej školy súťažilo deväť žiakov z 8. a 9. ročníka, ktorí sa „pasovali“ 40 minút s 25 otázkami. Neboli vôbec jednoduché. Najúspešnejšou riešiteľkou sa na našej škole stala **Michaela Šutiaková z 9. A s 92 %**.

Zároveň Miška obsadila **1. miesto v Žilinskom kraji**, za čo jej srdečne blahozeláme a určite jej tento úspech pomôže dostať sa na školu – konkrétne Obchodnú akadémiu 😊.

K úspešným riešiteľkám patrí aj Barbora Šteiningarová z 8. A (31. miesto), Sandra Slivková z 9. A (35. miesto) a Miriam Masnicová z 9. A (37. miesto).

Všetkým dievčatám ďakujeme za úspešnú reprezentáciu našej školy v silnej konkurencii škôl.

Autorka textu: Ing. Iveta Heltková

MATEMATICKÁ OLYMPIÁDA

Dňa 24.01.2024 sa na ZŠ - J. A. Komenského v Čadci konalo okresné kolo Matematickej olympiády pre kategórie Z5 a Z9. Našu školu reprezentovalo 5 žiakov v kategórii 5. Najskôr absolvovali domáce kolo a riešili 6 úloh. Na okresnom kole bolo treba vypočítať za 2 hodiny 3 úlohy. Úspešným riešiteľom sa stal žiak **Peter Šteininger**, ktorý dosiahol 9 bodov a obsadil vo svojej kategórii **3. miesto**. Srdečne blahozeláme a za reprezentáciu ďakujeme! Žiakov pripravovala Mgr. Dana Jančulová.

Autorka textu: Mgr. Slavomíra Budošová

KRAJSKÉ KOLO OLYMPIÁDY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA

Dňa 01.02.2024 sa uskutočnilo krajské kolo Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry v kategóriách A, B a C. Súťaž prebiehala v budove gymnázia Varšavská v Žiline.

Súťaž je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov základných škôl. Jej cieľom je prehĺbovať, rozširovať a upevňovať komunikačné zručnosti žiakov. Olympiáda pozostávala z troch častí. Prvá predstavovala didaktický test. Druhá spočívala v transformácii textu, kde bolo potrebné prerobiť daný text, pričom bolo podstatné dodržať tému a daný žáner. Dôraz sa kládol na výstižnosť, originalitu a jazykovú zložku. Tretia časť bola ústna a pozostávala z prednesu rečníckeho prejavu.

Našu školu v kategórii C reprezentovala žiačka VIII. A **Timea Chalúpková**, ktorá súťažila spolu s 10 žiakmi deviatego ročníka z ostatných okresov Žilinského kraja. Umiestnila sa na **6. mieste** s počtom bodov 42 z 55, a teda sa stala úspešnou riešiteľkou krajského kola.

Veľká vďaka patrí pani učiteľke A. Pitekovej, ktorá ma na súťaž pripravovala!

Autorka textu: Timea Chalúpková

OKRESNÉ KOLO BIOLOGICKEJ OLYMPIÁDY

Dňa 13.02.2024 sa uskutočnilo okresné kolo Biologickej olympiády v Centre voľného času v Čadci. Cieľom tejto súťaže je vyhľadávať talentovaných žiakov v oblasti biológie, cielavedome s nimi pracovať a rozvíjať ich teoretické a praktické schopnosti. Školu reprezentovali žiačky 8. ročníka **Timea Chalúpková a Eliška Držiaková**.

V teoretickej časti dievčatá preukázali svoje vedomosti vo forme testu z oblasti biológie na vynikajúcej úrovni.

V praktickej časti využili svoje nadobudnuté zručnosti pri práci v riešení praktických úloh s mikroskopom. Pracovali s rastlinou, ktorá sa často využíva v kuchyni. Pozorovali priečny rez mäty a zároveň ju mali zaradiť do správnej čeľade. Zoznámili sa pritom aj s charakteristickými znakmi ďalších troch čeľadí.

Obe dievčatá boli úspešné riešiteľky. **Timea Chalúpková sa umiestnila na 3. mieste a Eliška Držiaková na 2. mieste.** Dievčatám za skvelú reprezentáciu našej školy ďakujeme a želáme veľa ďalších úspechov.

Autorka textu: Mgr. Júlia Čiernavová

Detšký karneval v KD v Novej Bystrici

Centrum voľného času pri ZŠ s MŠ v Novej Bystrici v spolupráci s obecným úradom pripravilo **12.02.2024** pre deti detský karneval.

Keďže je obdobie plesov a zábavy, aj my sme mali možnosť zabaviť sa s našimi najmenšími. Boli sme veľmi milo prekvapení veľkou účasťou, prišlo až 53 detí v maskách v sprievode so svojimi rodičmi, starými rodičmi, súrodencami. Striedali sa rôzne rozprávkové bytosti s fantastickými bytosťami z filmov, masky zhotovené doma s maskami z požičovne. Každé dieťa v maske sa predstavilo, akú postavu stvárňuje.

Porota zložená z rodičov – tentokrát z oteckov detí a pani učiteliek, nemali ľahkú úlohu. Vybrať tých najkrajších 10 masiek z počtu 53 bolo naozaj ťažké. Nakoniec prišlo k odmeňovaniu. Ani jedna maska neodišla naprázdno, každý si prišiel na pódium pre drobnú vecnú cenu a sladkosť. Najkrajších 10 detí v maskách bolo odmenených vecnými cenami.

- Na 1. mieste sa umiestnila krásna **Torta - Majka Kuricová**
2. miesto obsadili dve masky – **Dúha** - dievčatko zo Starej Bystrice a **Lod's kapitánom - Brankom Bisahom**
3. miesto bol **Tank - Dominik Fedor**
4. miesto obsadili – **Plameniak** - Bianka Švancárová, **Akvárium** - Saška Miháliková a **Tri prasiatka s vlkom** - Violka Brisučiaková, Elizabeth Cádrová, Sarah Marion Dubánová a **vlk** - Alex Noel Dubán

Potom sme si ešte spoločne zatancovali na detskej diskotéke a užili sme si nedeľné popoludnie.

Treba poďakovať všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali na príprave a priebehu celej akcie. Zvlášť ďakujeme rodičom a deťom, ktoré prišli a už niekoľko rokov sa zúčastňujú takéhoto karnevalu. Dúfame, že aj na budúci rok sa stretneme v takom hojnom počte a opäť sa spolu zabavíme.

Autorka textu a fotografií: Bc. Kamila Kubjatková

Príbeh hudby Slovenskej filharmónie

Dňa 15.02.2024 sme si v niektorých triedach našej školy mohli pozrieť on-line koncert Príbeh hudby Slovenskej filharmónie. Bol to trochu netradičný koncert, keďže sme ho pozerali naživo z webovej stránky, nedala sa prežiť tá atmosféra živého koncertu, ale verím, že mnohí si ho aj tak užili.

Nehovorím všetci 😊, už len z toho dôvodu, že niektorých našich žiakov nenadchla takáto hudba, jednoducho niekedy musí človek „dospieť“, aby pochopil a precítil aj takúto tvorbu.

Účinkujúcimi boli Slovenská filharmónia, Slovenský filharmonický zbor, Bratislavský chlapčenský zbor, herec Vladimír Kobielsky a sólisti Barbara Braunová, Alexander Fellmayer a Aniko Patkolo. Počas koncertu sa uskutočnil aj konkurz do Slovenskej filharmónie a tak, kto mal možnosť, mohol zahlasovať za svojho favorita. Väčšina hlasovala za druhého interpreta, ktorý nakoniec aj získal toto miesto.

Pani učiteľka Janka Smržová so svojou triedou 7. A využila aj pripravené pracovné listy pre žiakov a tie počas koncertu aj vyplňali. Kto by mal záujem o prezretie si niektorých koncertov Slovenskej filharmónie, na tomto linku si môžete vybrať: <https://stream.filharmonia.sk/>

Autorka textu a fotografie: Ing. Iveta Heltková

DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA VZDELÁVANIA

V rámci podpory digitálnej transformácie vzdelávania mala každá základná a stredná škola na Slovensku možnosť získať finančné prostriedky z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Aj naša škola využila túto možnosť a z týchto prostriedkov (1.870,- € v závislosti od počtu žiakov) sme zakúpili **3D tlačiareň, Lego education-spike Prime**, ktoré slúži aj na programovanie a okuliare pre virtuálnu realitu, ktoré už mali žiaci možnosť vyskúšať si na hodinách geografie a techniky. Takisto s legom sa už „zahrali“ na hodinách techniky a postavili niekoľko technických „výrobkov“ a vyskúšali ich pohybové zručnosti. 3D tlačiareň je zatiaľ v počiatočnej fáze skúšania, nakoľko musíme „vychytať všetky muchy“, aby sme dosiahli vytúžený priestorový predmet 😊.

Autorka textu a fotografie: Ing. Iveta Heltková

Výsledky celoslovenských vedomostných súťaží **VŠETKOVEDKO a EXPERT genality show**

29. 11. 2023 prebiehali na celom Slovensku vedomostné súťaže Všetkovedko a EXPERT genality show.

VŠETKOVEDKO

V tomto školskom roku sa konal už 15. ročník súťaže. Za celú históriu sa do VŠETKOVEDKA zapojilo už viac ako 200 000 detí. Vedomostnú súťaž si za tie roky obľúbili nielen žiaci, ale aj učitelia a rodičia. Je špecifická svojím zameraním – nevyžaduje podrobné vedomosti z jedného izolovaného predmetu, ale prepojenie všetkého, s čím sa deti doteraz v škole alebo v rodine stretli a čo sa naučili. Deti získavajú v súťaži aj nové skúsenosti dôležité pre ďalšie štúdium a aj pri rôznych dôležitých testovaniach – čítanie s porozumením, prácu s testom a odpovedovým hárkom.

Pri príležitosti 15. výročia ako novinka pribudla kategória VŠETKOVEDKO I, aby aj prváci mali šancu ukázať, že hoci ešte len začali chodiť do školy, ka-dečo už o svete vedia. Svoje odpovede vyznačovali priamo do textu a otázky im čítala pani učiteľka. Odpovede mali vo väčšine prípadov formu obrázkov. Celkovo v tomto školskom roku súťažilo 32 076 detí.

Z našej školy sado súťaže zapojilo 35 žiakov. Medzi 30 % najúspešnejších riešiteľov sa zaradili a získali odmenu:

I. A: Podhorská Nela – tunelová šatka, Fulierová Viktória – privesok, Potočárová Barbora – privesok, Kuricová Anna – privesok.

III. A: Belák Damián – tunelová šatka, Borovičková Michaela – tunelová šatka, Džuponová Eliška – tunelová šatka, peračník.

III. B: Lompart Andrej – tunelová šatka, Halvoníková Tatiana – tunelová šatka, peračník, Šteiningerová Júlia – tunelová šatka.

IV. A: Masnica Marek – tunelová šatka.

Najúspešnejší riešitelia Všetkovedka získali diplom Všetkovedko. Ostatní riešitelia dostali diplom Všetkovedkov učen a všetci účastníci aj ceruzu „Súťažíme s Talentídou“.

EXPERT genality show

Vedomostná súťaž EXPERT genality show uzrela svetlo sveta pred 17 rokmi a od začiatku bola určená žiakom 2. stupňa ZŠ a stredoškólakom.

Každý z nás je dobrý v inej oblasti. Jej ide angličtina, jemu logické hádanky a oni sú skvelí v geografii alebo biológii. Účasťou v súťaži má každý žiak šancu ukázať, v čom je dobrý.

Z našej školy sa do súťaže zapojilo 18 žiakov 2. stupňa.

Tí žiaci, ktorí sa v niektorej kategórii umiestnili v prvej štvrtine rebríčka, získali diplom s titulom EXPERT na (názov témy).

Boli to:

V. A - Nina Chalúpková - Päť jazykov kultúry, Patrik Khol - Ako funguje svet, Peter Šteininger - Ako funguje svet, Vanesa Halvoníková - Ako funguje svet.

VII. A - Katarína Šteiningerová - Od Dunaja k Tatrám, Svetobežník, Barbora Lompartová - Od Dunaja k Tatrám, Svetobežník, Ema Podhorská - Svetobežník.

VIII. A - Barbora Šteiningerová - Od Dunaja k Tatrám, Svetobežník, Eliška Držiaková - Mozgolamy, Do you speak English?, Timea Chalúpková - Mozgolamy.

IX. A - Vanesa Klieštiková - Góly, body sekundy, Od Dunaja k Tatrám, (vyhrala poukážku na 5 €), Michaela Šutiaková - Od Dunaja k Tatrám, Tajomstvá prírody, Sandra Slivková - Od Dunaja k Tatrám, Tajomstvá prírody, Jozef Radôšťan - Tajomstvá prírody.

Tí žiaci, ktorí sa umiestnili v prvej štvrtine rebríčka v celkovom poradí, získali diplom s titulom TOP EXPERT.

TOP EXPERTOM sa stala Nina Chalúpková, Patrik Khol, Katarína Šteingerová, Barbora Lompartová, Timea Chalúpková, Ema Podhorská, Barbora Šteingerová, Eliška Držiaková, Timea Chalúpková, Vanesa Klieštiková a Michaela Šutiaková.

Ostatní žiaci získali účastnícky diplom. Všetci účastníci dostali pero „Súťažím s Talentídou“.

Súťaž vedie Mgr. Eva Joneková. K zdarnému priebehu jej pomohli pani triedne učiteľky z 1. stupňa a pani učiteľky Ing. Iveta Heltková a Mgr. Slavomíra Budošová.

Autorka textu: Mgr. Eva Joneková

Obrúrok prestri sa

V rámci projektu Zdravie a zdravý životný štýl sme 07.02.2024 spoločne v našej MŠ deti oboznámili s kultúrou stravovania, získali poznatky o racionálnej výžive a jej význame pre náš život a rozšírili poznatky o zdravých a nezdravých potravinách pomocou rôzneho obrázkového materiálu, básní, piesní a tiež

didaktických pomôcok.

Najmenšia trieda Mravčeky si spolu s pani učiteľkou pripravili ochutnávku ovocia, stredná trieda Lienky ochutnávku zeleniny a najstaršie deti Včielky pripravili chutné a zdravé nátierky.

Deti si najskôr vyrobili recept na papier, podľa ktorého si nátierky potom pripravili. Rozdelili sa na tri skupiny a s chuťou začali pracovať.

Je vidieť, že niektoré deti pomáhajú svojim rodičom aj doma, pretože nemali žiaden problém pri práci a vedeli aj postup rôznych nátierok, napr. aké prísady dávajú oni doma a aké sme použili my. Po dokončení úloh sme sa stretli všetci v našej jedálni a spoločne sme všetky dobroty ochutnali.

Autorka textu a fotografií: Mgr. Eva Hegyi

KARNEVAL V MŠ

Aj tento rok sme v MŠ dodržali tradíciu karnevalu. Fašiangové obdobie je predovšetkým obdobím plesov, zábavy, aj my sme dali možnosť zabaviť sa aj s našimi najmenšími a popustiť uzdu v zábave a šanteníu.

Najskôr sme vyzdobili všetky triedy v MŠ, šatňu, jedáleň a chodbu. Deti prišli hneď ráno do MŠ v maskách. No, aby sme aj my učiteľky ukázali, že sa vieme zabaviť, prišli sme v maskách aj my. Jedna pani učiteľka bola medúza, druhá sova, ďalšia bola jahôdka, princezná, či doktorka, nechýbala ani včielka. Deti mali naozaj krásne masky, rozprávkové bytosti sa striedali s fantastickými bytosťami z filmov.

Aj najmenšie deti vedia, že vo fašiangovom období sa jedia všelijaké maškrtky, preto nám pani školníčka prichystala rôzne dobroty, aby sme si aj my zamaškrtili.

Deťom sme pustili hudbu a zábava bola v plnom prúde, krásne tancovali a zabávali sa. Potom, ako si deti zatancovali, si mohli zamaškrtiť a niečo si "popapať", či už chrumky, tyčinky, vypili si džúsy a zjedli keksíky. Deti sa nám predstavili, aké majú masky na sebe. No, aby sme sa pochválili, aké máme krásne masky, išli sme pozrieť deti na prvý stupeň základnej školy.

Všetci nás obdivovali, pozerali, kto sa skrýva pod maskou. Deťom sa na karnevale veľmi páčilo a určite sa už tešia na budúce, keď opäť niečo pre nich prichystáme.

Autorka textu a fotografií: Bc. Kamila Kubjatková

Tvorivé dielne v ZŠ vo Vychylovke – TKÁČSKE REMESLO

„Mať remeslo v rukách“ bolo v minulosti a je aj dnes veľmi dôležité, pretože nám umožňuje nielen zabezpečiť si prácu a zarobiť peniaze, ale pre mnohých je to aj záľuba – koníček, šikovné ruky, ktoré dokážu vytvoriť nádherné diela.

Aj naša škola chce žiakom vstúpiť do dôležitosti remesiel, ktoré v minulosti živili našich prarodičov, a preto sme realizovali možnosť zážitkového vyučovania prostredníctvom tkáčov, ktorí k nám prišli z obce Malatiná z Dolného Kubína z Oravy. Tkáčske remeslo prišli ukázať k nám do školy mama so synom z rodiny Slušňákov. Sú výrobcovia ručne tkaných koberčiek. Štafetu prebrali po svojich starých rodičoch, a tak sú už štvrtá generácia, ktorá sa tkaním zaoberá. Koberčeky vyrábajú na tradičnú „nôtu“, ale vedia vytvoriť aj moderné vzory. Vyrábajú ich na tradičných drevených krosnách, ktoré sa tradujú na Orave už generácie. Samotný koberček je utkaný výlučne z čistej 100%-nej bavlny, ktorá je z ústrižkov klasických detských bavlnených plienok.

Tkáči z Oravy pripravili program vo forme vizuálnej, náučnej, ale aj interaktívnej prezentácie tradičného tkania na drevených krosniach, ktoré priniesli so sebou. Žiaci sa dozvedeli o histórii tkania, ako sa tkalo „kedysi“, aké materiály sa používali a čo predchádzalo tkaniu koberčiek. Zistili, že už pred sto rokmi boli ľudia veľmi vynaliezaví a obnosené šatstvo sa nevyhadzovalo, ale zužitkovalo na koberčeky, čiže novodobá recyklácia. Práve to žiaci mali možnosť vidieť a vyskúšať si. Deti si prezreli celý proces výroby koberčeka - teda od úplného začiatku, čiže „predtkáčskej“ prípravy, až po úplné dokončenie koberčeka, ktorý sa používa bežne v domácnosti.

Najskôr sa tkáči ukázali našim malým škôlkarom, ktorí absolvovali skúšku ovládania krosien a najšikovnejší dostali malý darček v podobe koberčeka. Potom praktizovali tvorivé dielne naši žiaci, z ktorých si každý jeden vyskúšal utkať koberiec. Záujem žiakov bol veľký a každému sa takáto forma prezentácie remesla páčila, pretože viacerí si aj viackrát sadli ku krosnám a tkali. Samozrejme, že naši tkáči každému boli k dispozícii a ochotne vysvetľovali, ako sa používajú krosná, z čoho tkajú koberce. Zaujímavosťou bolo dozvedieť sa, že koberčeky tkajú zo zvyškov bavlnených plienok, ktoré takýmto spôsobom spracúvajú a vyrábajú krásne koberce. Žiaci mali možnosť odpovedať na otázky, ktoré im tkáči položili a najlepší, ktorí vedeli odpovedať a boli zruční pri práci s krosnami, získali odmenu – koberček. Zároveň boli všetci odmenení sladkými cukríkmi.

Žiaci po zážitkovom vyučovaní odišli s „remeslom v ruke.“ Všetkým sa prezentácia tkáčstva páčila, čo prejavili obrovským záujmom o tkanie. Zároveň sme poďakovali potleskom rodine Slušňákovej z Oravy za výbornú prezentáciu remesla, za trpezlivosť a nadšenie, s akým svoje remeslo prezentujú, za príjemné a milé vystupovanie a komunikáciu s našimi žiakmi.

Autorka textu a fotografií: Mgr. Alena Kulasová

Vedeli ste, že funkčné krosná sa nachádzajú aj v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke? 😊
(pozn. redakcie)

KARNEVAL

Karneval je tanečná ľudová zábava, na ktorej je typické nosenie masiek a kostýmov. Tradične sa koná pred veľkým pôstom a v našom školskom klube sme ho oslávili 6. februára.

Deti si samé vyrobili svoje masky, prezliekli sa do kostýmov a "tancovačka" sa mohla začať. Pri výbere boli deti veľmi kreatívne, súčasťou boli čarodejnice, anjel, pirát, superhrdinovia... Nakoniec deti dostali za odmenu sladkosti.

Autorka textu a fotografie: Zuzana Miterková

V piatok 9. 2. 2024 bol v našej MŠ neobyčajný deň. Ko- nečne prišiel dlho očakávaný karneval! Boli sme nedočkaví, kedy sa prezlečíme a stanú sa z nás princ- ezne, je- žibaby, víly, zvieratká, rozprávkové postavy, policajt, sprievodca či tekvice. Navštívili nás aj medveď Mišo a myška Minnie, ktorí rozprúdili po- riadnu zábavu plnú smiechu a radosti. S deťmi si zatancovali,

zaspievali, vypočuli báseň aj zasúťažili. Každá maska dosta-

la sladkú odmenu a balón. Karneval bol nezabud- nutelný a už teraz sa te- šíme, ako sa o rok opäť pre- nesieme do sveta rozprávok, tanca a zába- vy.

Autorka textu a fotografie: Mgr. Lucia Cádrová

HELENINE OČI

DNI KULTÚRY NOVÁ BYSTRICA 2024

21. - 23. JÚN

Rockový piatok (21. 6. 2024) sa bude niesť v znamení skvelej zábavy s kapelami **Mad Frequency, Arzén a Helenine oči.**

Folklórnu sobotu (22. 6. 2024) nám spríjemní ľudová hudba, tanec a spev nielen našich šikovných bystričanov, ale aj členov FS Rozsutec a svojou návštevou nás poctia aj hostia z chorvátskej obce Josipovec.

Hodová nedela (23. 6. 2024) bude venovaná hodovej slávnostnej sv. omši a Hasičskej okrskovej súťaži o pohár starostu obce Nová Bystrica.

TEŠÍME SA NA VÁS

Malovaná básnička

JARNÝ KOŠÍČEK

 dnes ráno vstalo,
 zo skrine vzalo.
 v sú jarné kvietky,
 sa páčia všetky.

 na máva,
 z jej kvietok dáva.
 Má dnes veľké šťastie,
 už pri nej rastie.

 sa na kraj díva,
 pod lesom mu kýva.
 Sedí zrána v tráve,
 na myslí práve.

 sa na kraj díva,
 na lúke mu kýva.
 Rozospatý vraví,
 už je čas na .

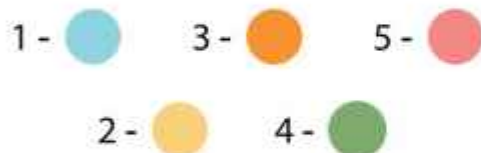
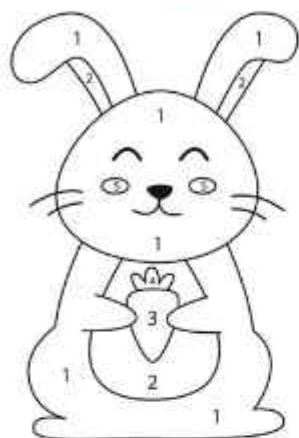
 na máva,
 z mu kvietok dáva.
 Má dnes veľké šťastie,
 už pri ňom rastie.

 na máva,
 z mu kvietok dáva.
 Má dnes veľké šťastie,
 už pri ňom rastie.

 na kraj díva,
 pri vode mu kýva.
 Nedočkavá kváka,
 na prvé čaká.

 za ide,
 Sľubuje, že zajtra príde.
 Zoberie si znova vari
 od pani jari.

Pomôcky: slniečko, košíček, snežienka, fialka, púpava, hory.

Koľko kvapiek je pod každým obláčikom? Spočítajte dažďové kvapky a číslo napíšte do obláčika.

Nájdite 5 rozdielov.

Milí naši čitatelia,

dnes Vám predstavíme osobu, ktorá takmer celý život zasvätila histórii 😊. V súčasnosti je riaditeľkou Kysuckého múzeu, ktoré má v správe Múzeum kysuckej dediny a Historickú lesnú úvratovú železnicu vo Vychylovke, ale aj Vlastivedné múzeum v Krásne nad Kysucou a Kaštiel v Radoli. Je služobne najdlhšie pôsobiacou osobou v Kysuckom múzeu. A tou osobou je žena z Vychylovky – *Mgr. Helena Kotvasová*.

1. Tvojím prvým zamestnaním bolo lektorovanie v skanzene. Postupne si si prešla rôznymi pracovnými zaradeniami. Vždy v múzeu. Od lektorky, cez vedúcu Múzea kysuckej dediny, etnografku, až po samotnú riaditeľku. Ktorá pracovná pozícia bola pre Teba tá naj?

Áno, prešla som si všetkými pozíciami, no zabudla si na upratovačku, lebo tú v 80. rokoch múzeum nemalo. Všetko bolo na pleciach lektorov.

Ťažko sa vyjadriť, ktorá bola naj - mala som každú prácu rada. Práca lektorky bola krásna v tom, že počas dňa som

stretla mnoho ľudí, porozprávala som sa s nimi, okrem toho, že som im porozprávala o krásach nášho kraja, o našej histórii, aj o spôsobe života našich predkov. Niektorí boli pravidelnými návštevníkmi skanzenu. Táto práca bola náročná na rozvrhnutie voľného času. Keď všetci ostatní kolegovia boli na dovolenke, my sme za nich ťahali služby. Vtedy bola iná doba, dnes už má aj lektor dovolenku v lete. Predtým to nebolo možné. Z tohto dôvodu chcem poďakovať môjmu manželovi, deťom, babkám a sestrám, že mi pomohli zvládnuť situáciu s tromi malými deťmi po víkendoch v práci.

Práca etnografa spočívala zasa v tom, že som sa starala o skvosty, ktoré sa z domu vyhadzujú a pre bežných ľudí už nemajú hodnotu, sú pre nich tzv. haraburdami. Ale pre nás múzejníkov majú naopak nevyčísliteľnú hodnotu. Chodíme k starším ľuďom, zaujímame sa o časy minulé, aby sme ich mohli zachovať pre naše deti a ďalšie generácie.

Najzodpovednejšia funkcia je určite riaditeľovanie. Tu som už zodpovedná za chod celej prevádzky múzea a jeho expozícií, a aj ľudí v nej. Taktiež som zodpovedná aj za odprezentovanie inštitúcie ako celku v očiach širokej verejnosti. Mám rada kritiku, keď je konštruktívna, pretože ma môže vždy posunúť vpred.

2. Vieme o Tebe, že si riaditeľkou Kysuckého múzea už 4 roky. Je to určite veľký záväzok. Čo je pre Teba na tejto práci najkrajšie a naopak, najťažšie?

Najkrajšie je to, že môžem pomocou kolegov realizovať svoje predstavy o zveľadení toho, čo mám rada, od prvého dňa nástupu do múzea.

Najťažšie je nadchnúť ľudí pre spoločný cieľ, aby aj oni mali radosť z toho, že sa múzeum niekde posúva, že máme väčšiu návštevnosť, že máme pozitívne referencie, že sa k nám ľudia stále radi vracajú, že región, v ktorom žijeme je krásny a práca v múzeu nie je len zamestnanie, ale poslanie. Pokiaľ si to pracovníci neosvoja, vždy budeme prešlapovať z nohy na nohu.

3. Keď sa povie história alebo etnológia, čo v Tebe tieto slová evokujú? Prečo si sa rozhodla vyštudovať tento smer? Priblížiš nám, prosím, bližšie Tvoje štúdium?

Na začiatku môjho pôsobenia v Kysuckom múzeu na moju pozíciu nebolo potrebné vysokoškolské vzdelanie. Chodila som do Gymnázia v Čadci, po skončení gymnázia som si urobila 2-ročné pomaturitné ekonomické vzdelanie na Ekonomickej škole v Žiline a myslela som, že je môjmu študovaniu koniec.

To, že som išla študovať na Vysokú školu, bola zásluha vtedajšej pani riaditeľky Húšťavovej. Po návrate z rodičovskej dovolenky, som dostala ponuku robiť vedúcu Skanzenu vo Vychylovke, ale s tým, že si dorobím vysokoškolské vzdelanie. Mala som na to 5 rokov, aby som do školy nastúpila. Samozrejme, že som odolávala do posledného roka dúfajúc, že na to zabudne 😊.

Nezabudla, a tak som nastúpila na Univerzitu Mateja Bela do Banskej Bystrice, kde otvárali etnológiu, ktorá bola najbližšie k môjmu zameralniu, čo som dovtedy robila. Poviem Ti, bolo to poriadne náročné, každú sobotu do školy, v nedeľu do roboty a doma tri deti a manžel na týždňovke. V škole ma podporovali hlavne deti, ktoré ma donútili dorobiť si aj magisterské štúdium. Za to som im dnes vďačná a snažila som sa ich z celých síl podporovať aj ja pri ich štúdiách.

4. Ktoré témy Ťa pri tvojej odbornej činnosti etnologicky najviac oslovili?

Na škole sme preberali veľa tém, mala som prehľad o všetkom. Až po odchode zo skanzenu do Múzea v Čadci som sa začala bližšie venovať etnológii ako takej. Bol mi zverený fond modrotlačových foriem. Kolega mi zasa dal do správy odevy. Hovoril, že to lepšie pristane žene, starať sa o oblečenie. A keď som už mala odevy, tak som si zobrala fond na spracovanie textilných vlákien, keďže to jedno na druhé nadväzovalo. Čo sa týka výskumu, venovala som sa remeslám, ako boli kováči, drevorubači, baníci. Prvá moja výstava bola Včelárstvo na Kysuciach, kde som výskum robila u pána Vincenta Danihela vo Veľkom Potoku. Ukázal mi náradie, porozprával o svojej záľube ku včielkam, stáčala som med. Bol to veľmi príjemný a milý pán. Okrem toho mi porozprával o výrobe šindľa a o živote v Riečnici.

Veľmi dobrú skúsenosť mám aj pri výskume o kováčstve u rodiny Škorvagovej a Čiernavovej ohľadom drevorubačstva. Dozvedela som sa, ako chlapi odchádzali na Moravku, ako tam boli ubytovaní, čo jedávali, koľko zarobili, alebo o živote našich baníkov na Ostravsku. Práca etnológa je veľmi zaujímavá a veľmi široká. Je veľa tém, ktoré nie sú na Kysuciach spracované a vďaka profesii som spoznala aj Dolné a Horné Kysuce a milých ľudí v nich žijúcich, každý s iným osudom a starosťami.

5. Prečo by sme sa mali zaujímať o históriu a našich predkov?

Kto nepozná históriu národa, je, myslím si, stratený človek.

Dnes sa všetko robí už strojmi, starí majstri vymierajú a my máme, čo doháňať, aby sme to zachytili aspoň v spomienkach našich dedov, otcov. Niekedy mám pocit, že deti už aj u nás na dedine nevedia mnohé veci, čo vedeli naše deti. Nepoznajú náradie, na čo slúžilo, čo sa s ním vyrábalo, prípadne obhospodarovalo. Nechcem zachádzať až tak do dávnej minulosti, lebo už moja generácia vedela, čo sú stroje - nástroje, že uľahčujú prácu a podobne. Vždy sme vedeli, ako sa ktorá plodina dopestuje, kedy sa má, čo siať, boli sme zapájaní do činnosti kolobehu života. Cez jarne práce sme boli na poli, v lete pri senných prácach, na jeseň pri zbere úrody a v zime pri robení chodníkov. Tieto zážitky v nás zachovávajú kus histórie. Touto cestou chcem ešte povzbudiť staré mamy a otcov, aby zachovali, spísali svoje spomienky, alebo aby mi dali vedieť, rada prídem na kus reči 😊.

6. Skanzen a železnička. Dve expozície, ktoré sa tešia veľkému záujmu návštevníkov, ale aj filmových tvorcov. Prezradíš nám, aké rozprávky a filmy sa v priestoroch týchto expozícií natáčali?

Živá voda, Teta, Jaškov sen, Želary, Čertí brko, Zakliata jaskyňa.

7. Prevádzka skanzenu a železničky je veľmi náročná. S akými situáciami sa stretávaš pri ich riadení?

Okrem zákona o múzeách, sa musíme riadiť zákonom o železničiach a tu sú veľmi prísne kritéria na prevádzku. Rušňovodiči musia chodiť na pravidelné preskúšania. Pravidelné kontroly musia mať aj stroje, na ktorých vozíme návštevníkov. Do toho ešte milión iných nariadení od zriaďovateľa.

Z dôvodu dlhého verejného obstarávania potom nastanú šibeničné termíny, ktoré sa nestihajú. Niekedy mám pocit, že keby to bolo možné urobiť na kolene, je to o polovicu rýchlejšie.

8. S akým úspechom v pozícii riaditeľky múzea si najviac spokojná?

😊 ... to musia zhodnotiť ľudia a kolegovia. Keď som išla do výberového konania pred štyrmi rokmi, poviem popravde, nedúfala som, že ja by som mohla uspieť. Podarilo sa a s hrdosťou poviem, že to, čo som si do projektu (ktorý bol potrebný k výberovému konaniu) dala, som aj splnila. Samozrejme, človek sám neurobí nič, sme dobrý kolektív, väčšina ťaháme za jeden povraz a potiahneme aj tých menej aktívnych. Snažím sa komunikovať tým spôsobom, že v jednote je sila. A nepoznám slovíčko - nedá sa.

Som veľmi šťastná, že sa mi podarilo navýšiť 2 miesta na železničke, lebo spravovať 10 km úsek železničky bez údržbára bolo smutné. Podarilo sa nám opäť jazdiť drezinou na Beskyd, zastabilizovali sme brehy okolo železničky v hornom úseku.

Do prevádzky sme dali vďaka projektu najstarší vagónik Gyorg, ktorý sme využili aj teraz pri zimnej prevádzke. Počas štyroch rokov sme vymenili na 8 strechách šindel, boli v havarijnom stave, natreli sa všetky objekty (36 ks) a zbierkové predmety, ktoré sú v nich. Vymenili sa obvodové trámy na cholvárkoch, studniach, humnách. Zrekonštruoval sa skoro 1 km úsek železničky novými podvalmi, urobila sa nová výhybka na 1 úvratí. Teraz na jar nás čaká ďalšia výmena na Chmúre. Poviem pravdu, viacej energie venujem skanzenu a železničke, lebo tie sú najviac navštevované a prezentujú múzeum navonok.

Ako kurátorovi zbierok mi nie je ľahostajné, ako sú uložené zbierkové predmety, tak sme cez projekty vynovili depozitáre v histórii, etnológii novými úložnými regálmi. Vymenili sa okná v celom depozitári, natiahli sa UV fólie proti žiareniu a natiahli sa aj sieťky proti hmyzu.

Všetko stálo dosť finančných prostriedkov. Vybudovali sme jednopodlažný priestor, čím sa zväčšil výstavný priestor. Otvorili sme novú expozíciu Otvoreného depozitára. Zaviedli sme bezbariérový prístup do tejto modernej expozície, čomu sa veľmi teším a návštevníci nám to vracajú svoju návštevou. Toto všetko sa nachádza v Krásne nad Kysucou.

V Čadci sme urobili modernú stálu expozíciu Dejiny Čadce s interaktívnymi prvkami. Postupne meníme okná na celej budove kvôli úspore energií. Kaštieľ v Radoli sme sprístupnili zasa hluchonemým a nepočujúcim pomocou posunkovej reči.

Toto sú spomenuté iba väčšie veci, ktoré stáli nemalé peniaze a úsilia ich zohnať cez rôzne projekty a potom samotne zrealizovať.

9. Čím je múzeum výnimočné oproti ostatným múzeám? Čo všetko môžete návštevníkom poskytnúť? Prečo navštíviť expozície múzea?

Sme jedinečné múzeum v Európe, ktoré má v správe Národnú kultúrnu pamiatku, akou je železnica s úvratami. Sme jedinečný skanzen na Slovensku (je ich 10), máme jedini funkčné pece, na ktorých môžeme prezentovať kuchyňu našich predkov. V Radoli máme kaštieľ zo 16. storočia, ktorý je jediným na Kysuciach. Čaká na svoju rekonštrukciu a zveladenie 😊. Myslím si, že máme aj jedinečné problémy, ktoré treba riešiť pri takto kombinovaných expozíciách. Máme výbornú geografickú polohu – Trojmedzia, ktorú musíme využiť pri ďalšom zvelaďovaní nášho regiónu a našej dediny.

10. Čo by si poradila študentom, ktorí sa rozhodujú pri výbere štúdia histórie, či etnológie alebo podobných vied. Prečo ísť práve týmto smerom?

To, že to je veľmi zaujímavé štúdium 😊. Etnológov je veľmi málo a mali by v praxi veľké uplatnenie.

11. S akými významnými osobnosťami si sa vďaka Tvojej práci stretla?

Po toľkých rokoch sa v skanzene prehnalo veľa politikov, filmárov, hercov. Ale pre mňa osobne malo veľký význam, keď nás prišiel pozrieť náš rodák, nitriansky biskup, mons. Viliam Judák.

Ďakujeme veľmi pekne za rozhovor a v mene celej redakčnej rady Ti prajeme veľa entuziazmu, sily, súdržný a pracovitý kolektív zamestnancov.

Rozprávala sa Lenka Bisahová

Dnešná abeceda bude celá o písmenku **P**.

P – **Pošta**. Bolo to zvláštne a veľmi zaujímavé miesto. Nachádzala sa v priestoroch bývalého starého rozvoja (budova už v súčasnosti nestojí, je zbúraná) a viedlo do nej asi 5 - 6 schodov. Okolo bolo zábradlie, na ktorom sme sa ako deti neraz hrali, keď už na pošte nikto nebol. Pult, za ktorým boli pani úradníčky, bol pre mňa priveľký, takže som nevidela všetko, čo sa tam deje 😊. Možno preto ma fascinovalo to cinkanie strojov, zvuk telefónu, pečiatkovanie listov... nezabudnuteľné spomienky a vôňa tlačovín, papiera....

No a pamätníci si určite zaspomínajú na pána vedúceho, ktorý nosil tmavý modrý plášť a myslím, že u každého vzbudzoval rešpekt. Pravdupovediac som sa ho aj trocha bála, ale aj napriek tomu som veľmi rada chodila na poštu. Žiadny iný komunikačný prostriedok ako listy, pohľadnice či korešpondenčné lístky neexistovali, a vlastneáno, ešte telegramy. Tie by sme v súčasnosti mohli prirovnať k veľmi oneskorenému Messengeru 😊😊😊. Keď ste išli odoslať telegram, buď to bola smutná správa (hlavne o úmrtí, či konaní pohrebu), súrna správa (... prídem v sobotu o 15 hod., čakajte ma na stanici a pod., príp. pozvánka na svadbu, či inú oslavu), alebo blahoželanie (k narodeninám, k svadbe a pod.). Správu ste dostali buď ešte v ten deň, alebo hneď na druhý deň ráno. Išlo o to, že ste nadiktovali obsah telegramu pracovníčke na pošte, ktorá zatelefonovala na druhú poštu – kam ste chceli telegram poslať a tam túto správu prepísali do listinnej podoby a vám hoodovzdali. Nie každý mal doma totiž telefón, takto bolo isté, že to príjemca dostane týmto spôsobom. Internet tiež neexistoval, viete si niečo také terazpredstaviť? no a žili sme a prežili to 😊.

Druhým slovom na **P** je **Premietačka**. Niečo podobné ako projektor, avšak k nemu potrebujete ešte PC alebo notebook. Pri premietačke vám postačil samotný stroj a film – volali sme to diafilm. Vždy sme sa na premietanie spolu so sestrou tešili. Bratia nám robili rozprávačov a premietačov zároveň. Mali sme niekoľko rozprávok, najviac mi utkvela rozprávka o Troch medveďoch a o škaredom veľkom kuriatku, ktoré všetkých jedlo a rástlo a rástlo... už si ani nepamätám koniec, ale určite to skončilo dobre, lebo všetky rozprávky v mojom detstve mali šťastný koniec 😊.

Pred premietaním sme najprv zatemnili izbu, aby sme na stene videli z premietačky postupne celý dej. Často sa stalo, že bol film nasadený naopak, tak sme museli film otočiť a nasadiť do špeciálnej svorky, ktorá sa vložila do otvoru, za ktorým bola žiarovka, ktorá tento film osvetľovala a premietala na stenu. Na niektorých filmoch boli dokonca aj titulky, tak sme si dej príbehučítali. Kde nebol, tam sme si príbeh vymýšľali, striedali sme sa so sestrou, alebo s bratmi, kto vymyslí najvtipnejší dialóg tak, aby korešpondoval s premietaným obrazom. Menili sme pritom hlas, no poviem vám, vždy sme sa nasmiali a zabavili sa. Jednu takúto premietačku ešte máme a veru aj funguje!!!

Tretím slovom na **P** sú **Prehliadky**. V dnešnej dobe sa diskutuje často o tejto problematike, čo sa zdravia, GDPR, očkovania týka. My ako deti sme to vôbec neriešili, ako to vnímali rodičia, netuším. Jednoducho sme zo školy spolu s pani učiteľkou šli na zdravotnú prehliadku, či už k detskej lekárke alebo zubnej. Rodičia si nemuseli brať z práce voľno. My sme možno nezažívali taký stres, keďže sme tam mali spolužiakov a nechceli sme sa zahanbiť, keby niekto náhodou chcel plakať 😊, prípadne mal strach. Najväčší strach sme ale prežívali u pani zubárky. Každý, kto vychádzal z ordinácie po prehliadke, hlásil ostatným, či ostáva a koľko kazov mu pani doktorka našla. Vždy sme závideli vtedy tým, ktorí sa vracali do školy a my sme čakali na odstránenie kazu, či už vytrhnutím alebo plombovaním 😊. Ale zasa sme vždy ostali niekolkí, a tak sme sa navzájom povzbudzovali.

Pionierske schôdzky sú pre dnešok posledným slovom na **P**. Znie to veľmi socialisticky, ale my sme sa na tieto schôdzky tešili. Väčšinou nám po vyučovaní starší žiaci, myslím, že to už boli aj stredoškólači, pripravili nejaký program. Tieto schôdzky sa konali priamo u nás na základnej škole. Boli to rôzne hry, doplnovačky, scénky, určite tam boli aj nejaké ideologicky zamerané veci, ale asi sme mali šťastie na takých normálnych, nie premotivovaných mladých ľudí, a tak sme mohli tieto popoludnia prežiť skôr v bezstarostnej hre. Keby som to porovnala s dnešnou realitou, už to síce nerobia starší žiaci, ale v rôznych krúžkoch a centrách voľného času sa takýmto aktivitám venujú deti teraz.

Autorka textu: Ing. Iveta Heltková

Foto: internet

Rok 2023 bol pre Folklórny súbor Bystrica plný nových zážitkov a skúseností. Po záverečnom stretnutí a bilancovaní starého roka, súboristov čakalo prvé vystúpenie na *Jasličkovej pobožnosti v Novej Bystrici* (6.1. 2023), kde prítomných potešili piesňami dievčatá zo Speváckej zložky a koledami ľudovej hudby Kováčovci a Potočiari. Ako každoročne bola Jasličková pobožnosť priestorom pre vrúcne prania, slzy dojatia a radosť z hudby i z narodenia nášho Pána.

Ako už tradične v našej obci vystúpili aj na *Ľudovej veselici s pochovávaním basy*. Okrem tancov sa postarali aj o zábavný polnočný program, plný kreatívnych masiek. V uplynulom roku sa jednotlivé zložky Folklórneho súboru tiež úspešne zúčastnili regionálneho kola celoštátnej postupovej súťaže *Vidiečanova Hrabovka* za Kysuce (1. 4. 2023), z ktorej si odniesli dve krásne strieborné pásma – speváčky ho získali v kategórii Spevacké skupiny za interpretáciu piesní Redikal sa Janík a Na dvore hnoj a LH Potočiari v kategórii Ľudové hudby s repertoárom mládenecských piesní Vyletel vtak, Nebudem orať ani siať a Pojdem preč.

Pri speve a tanci tiež súboristi *postavili máje* na Mariánskom námestí v našej obci i v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke v rámci podujatia *Odomykanie brán skanzenu*. Na *Deň matiek* potešili divákov v obci Makov bohatým programom zostaveným z piesní a tanečných choreografií z Bystrickej doliny a Horehronia.

V lete súbor vystúpil na *Gurmánskom festivale a Svätotrojánskom jarmoku* v Krásne nad Kysucou, v rámci *Dní kultúry* v našej obci, *Osláv zvrchovanosti* v Starej Bystrici a *Radôšťanských folklórnych slávností*. Krásne spomienky si členovia súboru odniesli z návštevy obce Josipovac v Chorvátsku, kde v dňoch 25. – 26. augusta účinkovali na festivale *Slováci do Drlaku*.

Na jeseň pripravili program pre dve nedeľné podujatia Múzea kysuckej dediny (*Ospievané Beskydy a Regrúti*), svojím spevom a hudbou tiež spríjemnili *Výstavu ovocia a zeleniny* v KD Nová Bystrica.

Rok 2023 zavŕšili vystúpením v rámci Vianočného pásma podujatia *Naši z Kysúc* na Matičnom námestí v Čadci, kdesi užili príjemnú atmosféru vianočných trhov pri voni našich regionálnych špecialít.

V roku 2023 teda členovia FS Bystrica odtancovali a odspievali 17 vystúpení, privítali 6 nových tanečníčok a 3 tanečníkov a rozrástli sa o dvoch nových budúcich členov – na svet prišli Nadka Pavlíková a Alanko Prokopič.

*V mene všetkých členov FS Bystrica vyslovujeme vďa-
ku našim divákovi, priateľovi a podporovateľovi za celý
uplynulý rok.*

*Veríme vo Vašu priazeň a tešíme sa na ďalšie príjemné
stretnutia aj v novom roku 2024.*

Autorka textu: Bc. Anetka Ficková
Foto: Miroslava Jančulová,
archív FS Bystrica

Čo by tobol za koniec roka, keby turisti nenavštívili Brízgalky. Na sviatok sv. Štefana turisti radi absolvujú tento celodenný výstup. Po vianočnom maškrtení je pobyt v prírode priam žiadúci.

Zraz turistov po rannej omši bol ako vždy U Pleška. Po vzájomnom privítaní sme sa vydali cestou na Štrky, kde sa nám naskytol krásny pohľad na centrum obce. Kráčajúc s radosťou zo vzájomného stretnutia sme sa ocitli ani nevieme ako na chate Za Vrchom, ktorá patrí manželom Chmúrovcom. Tu sme sa krátko zahriali pri teplom čaji a odhodlane sme pokračovali do cieľa. Pod Brízgalkami sme si urobili vianočnú fotografiu na lavičke, ktorú zhotovil Peťo Halvoník. Z tohto miesta sme už kráčali asi po kolená v snehu. Musíme poďakovať prvým turistom, ktorí nám doslova prekliednili cestu. Vďaka nim sme sa celkom pohodlne dostali na samotné Brízgalky. Chlapi tu rozkúrili oheň a ako dvanásť mesačikovia začali opekať klobásky a diežkovú slaninku. Každý niečo vybalil zo svojich rucksakov a tak sme mali v altánku na Brízgalkách druhú štedrú večeru.

Dobrá náladu umocnila snehuličica, ktorú v nadväznosti veľkosti a veľmi rýchlo postavili šikovní turisti. Vraj pre zmenu, aby tu nestál vždy len snehuliak. Samozrejme, že sme sa všetci pri nej odfotili za veselého vtipkovania našich turistov. Pobyt na Brízgalkách sme ukončili slávnostne piesňou na Kráľovej holi v podaní mužského turistického zboru. Atmosféra bola úžasná. Spev sa niesol dolinou, oči sa ligotali šťastím a radosťou, že nám bolo dopriate opäť sa stretnúť v takom hojnom počte na tomto úžasnom mieste. Silu prítomného okamihu umocňovali zasnežené bystrické končiare a majestátna Malá Fatra.

Zostup sme absolvovali veľmi rýchlo. Využili sme sneh a šantili sa v ňom až na chatu manželov Chmúrovcov. Alenka a Peťo spolu s Jankom Pišojom pripravili pre účastníkov výstupu výborné občerstvenie v podobe kapustnice a vŕškovakých dobrôt. Všetci sme si pochutili a vrelo sa rozlúčili už za padajúceho súmraku. Touto cestou chceme Alenke a Peťovi Chmúrovcom poďakovať za ich nadšenie a úsilie pripraviť asi pre 60 turistov vynikajúce občerstvenie, ktoré dokonca zasponzorovali. Vždy u nich prevláda dobrá nálada a nám sa nikdy nechce ísť domov. Pravidelne odchádzame potme, čo má jednu výhodu a tou je, že obec vidíme krásne vysvietenú vo vianočnej nádhere.

Svetielka z „čeloviek“ vracajúcich sa turistov po novobystrickom chotári vidieť len na Svätého Štefana. Nebyť zimy, niekto by si ich mohol pomýliť so svetluškami poletujúcimi v magickú svätojánsku noc. Aj táto svätoštefanská má svoje čaro a to vianočné. Všade sa rozlieva ticho, pokoj a láska. Čo je viac?

William Shakespeare: Svet je veľké javisko...*(tajnička)*

Autor: Juraj Mitošinka	odbor fyziky, náuka o zvuku	1. časť tajničky	urob: oslavu	opačne	Pomôcky: Gaus, Plus, anon	ručenie na zmenke	túži (dss.)	značka jednotky centipond	4. časť tajničky	nemecký matematik
trpiaci pod					panský oblek (zastar.)					
pokladnica					vypožila monutný (zastar.)					
kúvaním usmúti								skrátka odborného učiteľa tlačilo		
rozlápa							vz. súhlou tómataho podženie korene			
výroky ako predmet kôpy						mužské meno malá kefa				
značka prvku tridium			syn boha Hefaista poznáme- nal						3. časť tajničky	nadvhovať veko (zried.)
kopnutie				časovo krátko kádrove						
náhla zúrvosť (lek.)					diny mor- sky záživ Laurence (dom.)					
Pomôcky: odchlapať, Kakos, DSL, štiav	lúčna rastlina	súvisiace s Dóclou 2. časť tajničky						okoslovce túžby pridať, prilož		
spôsobujú skodu							programo- vací jazyk zn. prvku sodik			
značka náklad- ných auto- mobilov						ma ako odslaf skrátka glyoflu				
tzidor (dom.)					oval kóna zn. pre abhenry					
zlučoval, spájať (odo.)							žrde na vozoch			
výdavky (zastar.)							žuvať			

www.scalpermedia.sk

www.facebook.com/krizovkysusmevom
www.facebook.com/krizovkyprefajnsmekrov

Sudoku - stredne ťažké

				4	5			2
		6			9		8	
		3				1	6	
							9	6
4		5				2		8
9	6							
	2	1				6		
	7		4			8		
6			1	2				

OSEMSMEROVKA

Odpovedi:

S	S	E	L	R	E	K	O	P	O	K	O	J	O	I	V	A
U	A	C	D	I	N	O	E	L	O	A	B	R	O	T	I	R
T	I	D	A	A	S	R	L	E	A	I	T	M	A	L	T	A
A	I	R	B	S	L	E	E	S	T	R	O	M	E	E	P	R
N	O	S	Á	A	D	C	T	Y	A	O	P	T	P	K	A	É
A	Á	N	L	D	O	R	E	Á	I	M	I	L	A	B	S	F
Ť	V	D	O	R	A	S	T	P	S	L	O	V	A	R	N	A
Č	I	L	O	V	O	L	I	M	E	M	E	T	Á	N	D	P
I	E	O	A	R	I	L	V	V	D	L	R	I	A	O	Č	L
T	R	L	Y	Á	O	C	A	I	O	T	S	E	C	I	Ž	E
S	A	B	U	T	P	R	I	P	O	M	I	E	N	K	A	S
I	Á	E	I	S	I	M	E	T	Y	L	N	K	A	B	A	T
R	K	Y	V	A	Ť	Š	Y	T	S	T	A	R	O	S	T	I

Legenda: AFÉRA, AKCIE, CESTO, ČELUŠŤ, ČINKA, DESIATA, DOCENT, DOLET, DORAST, EMISIE, ISTIČ, KELTI, KOREC, LEONID, LESTI, MALTA, MASLO, METÁN, METYL, MORIAK, NÁDOR, NOVICI, OSIVO, PERLA, PILOTI, PLESY, POKER, POKOJ, POLEVA, PRIPOMIENKA, RABAT, RIASA, RYBÁR, SÁDBA, SAMOTA, SLEPEC, SRDCE, STAROSTI, STRAVA, STROM, SUTANA, ŠŤAVY, TABAK, TEPLÔ, TEROR, TETIVA, TORBA, VARNA, VELITELIA, VIERA, VIOLA, VLADÁRI, VOLIČ.

Tajničku osemsmierovky tvorí **28** nevyškrtaných písmen.
Autor: Marek Pataky

Zdroj: internet

Pôst a Veľká noc

Štyridsaťdňové pôstne obdobie pred Veľkou nocou začína na Popelcovú stredu a končí na Veľký piatok. Počas tohto obdobia zmŕkli akékoľvek oslavy a spevy, ženy sa prestali schádzať na priadkach, odložili farebné oblečenie, muži sa dokonca vzdali alkoholu a fajčenia. Zásadné zmeny sa dotkli aj jedálňička. Počas pôstu sa **nejedlo mäso**, niektorí sa dokonca dokázali vzdať ďalších produktov teplokrvných zvierat. Nekonzumovali teda vajíčka, syry ani mlieko. Jedlá počas pôstu boli **veľmi jednoduché** – najmä z múky, zemiakov a kyslej kapusty.

V súčasnosti sa azda iba najodhodlanejší podujmú na striktné zmeny v jedálňičku. Avšak, práve toto ročné obdobie, kedy jar strieda zimu, je pre mnohých **ideálnym časom na odľahčenie trávenia**. Existuje mnoho spôsobov, ako urobiť malé prospešné "pôstne" zmeny. Dobrou voľbou sa môžu stať výdatné zeleninové alebo strukovinové polievky, **jedlá z brokolice alebo jedlá z karfiolu, či kapusty**.

Tradičné veľkonočné jedlá na Zelený štvrtok

Veľkonočný týždeň začína Kvetnou nedeľou. Je to nedeľa, ktorá otvára týždeň s niekoľkými veľkonočnými sviatkami. Jedným z prvých je **Zelený štvrtok**, ktorý má byť spomienkou na ustanovenie sviatosti oltárnej i sviatosti kňazstva a je pomenovaný podľa zelene v Getsemanskej záhrade.

V tradíciách sa tento deň spája s **jedením zelených jedál**, aby sa ľudia mohli celý rok tešiť dobrému zdraviu. I naďalej je to však **pôstny deň**, preto hrajú prím najmä **jedlá zo špenátu, mladé žihľavy a šťaveľu**. V súčasnosti sú obľúbené rôzne druhy zelených šalátov, **rukola, špargľa, medvedí cesnak a petržlenová vňať**. V minulosti sa na Zelený štvrtok zvykli robiť aj široké domáce rezance a veľmi husté zeleninové polievky, ktoré mali ľudí nasýtiť, aby bez veľkého pokušenia zvládli piatkový pôst.

Tradičné veľkonočné jedlá na Veľký piatok

Veľký piatok je najvýznamnejším cirkevným sviatkom. Je dňom spomienky na utrpenie, ukrižovanie a smrť Ježiša Krista. Veľký piatok sprevádza množstvo tradícií a v minulosti sa verilo v jeho magickú silu. V tento deň napríklad nesmeli ženy prať, nesmelo sa hlboko ryť do zeme a dodržiaval sa **prísny pôst**. Kto vydržal, **nejedol celý deň**. Povolené však bolo **najesť sa dosýtosť iba jedenkrát za deň** – avšak naďalej **nemäsiť jedlá**.

V domácnostiach sa už postupne začínali veľké prípravy na veľkonočnú hostinu. Piekli sa **kysnuté koláče – buchty, syrové koláče, moravské koláče, mazanec**. Nechýbali ani **jedlá zo zemiakového cesta, predovšetkým makové šúľance**. V súčasnosti sa na Veľký piatok v mnohých domácnostiach pripravujú **jedlá z rýb**, doplnené o zeleninovú alebo zemiakovú prílohu.

Tradičné veľkonočné jedlá na Bielu sobotu

Bielou sobotou sa 40-dňový pôst ukončuje. V tento deň Ježiš odpočíva vo svojom hrobe a veriaci sa mu chodia ukloniť do kostolov. Názov sviatku je odvodený od zvyku zažívať nové svetlo. Biela sobota bola dňom veľkých príprav, aby bolo ďalšie dni čím pohostiť návštevy a šibačov.

Pokračovalo sa teda vo vypekaní kysnutých koláčov, no na svoje si už prišli aj páni. Obed patrilo napríklad bielej veľkonočnej polievke s údeným mäsom. Piekla sa veľkonočná baba alebo veľkonočná plnka. Ide o slané jedlá, v ktorých je hojné zastúpenie vajíec a údenín. Svoje miesto na slávnostnom stole má tiež pletenec a vianočka. Nesmie chýbať ani veľkonočná hrudka z vajíec, v niektorých regiónoch známa ako syrek (resp. sirek). Toto jedlo z vajíec, mlieka a korenín patrí medzi najtypickejšie veľkonočné jedlá, ktoré sa v inom období roku nepripravujú.

Tradičné veľkonočné jedlá na Veľkonočnú nedeľu a pondelok

A je tu Veľkonočná nedeľa, radostný sviatok zmŕtvychvstania Ježiša Krista!

Je spojený nielen s cirkevným slávením, ale aj s bohatými oslavami, ktoré pretrvávajú až do Veľkonočného pondelka.

V tieto dni sa stoly prehýbali pod tradičnými dobrotami z vajíec a údenín. Nechýbala domáca šunka, veľkonočná tlačienka, sladký alebo slaný veľkonočný baránok či veľkonočná bábovka. Na obložených misách dominovali zemiakové šaláty, klobásy, slaniny a syrové rolády. Rozkrájal sa veľkonočný syrek. Starou tradíciou bolo i pečenie

jahňata alebo kozľata, v dnešnej dobe sa do popredia dostáva pečený králik alebo pečené kura s bohatou šťavnatou plnkou. Pri chystaní veľkonočného pohostenia sa myslelo samozrejme aj na koláče a zákusky. K tradičným kysnutým koláčom sa neskoršie pridali šťavnaté zákusky a rezy. Stávkou na istotu budú napríklad punčové rezy, londýnske rezy, nebeské rezy, veterníky, veľkonočné muffiny, veľkonočné čokoládové vajíčka, ktorým sa potešia veľkí aj malí šibači.

Autorka príspevku: Mgr. Elena Jančulová

Foto: interner

BLAHOŽELANIE K ZLATEJ SVADBE

V mesiaci január 2024 oslávili manželia
MARGITA A LADISLAV PETREK
zlatú svadbu - 50 rokov spoločného života.

Bola to cesta naplnená každodennou prácou, úsilím a
pedsavzatiami.

Spoločný život začali ako 20-roční, po skončení učňovského
školstva, Lad'o ako kurenár, Gitka ako krajčírka.

Počas produktívneho veku pracovali vo svojich profesiách, kde
ešte pomáhali matke, vdove manžela, v poľnohospodárstve
a na gazdovstve.

Počas týchto 50. rokov života si svojpomocne postavili rodinný
dom, ktorý si zariadili a vychovali 7 detí, ktoré sú už samostatné,
nezávislé od rodičov a vychovávajú svoje rodiny.

Touto cestou sa chceme poďakovať za výchovu, starostlivosť,
že sme v kruhu rodiny mohli v zdraví prežiť šťastný mladý život,
študovať a pracovať.

Prajeme jubilantom pevné zdravie, šťastie.

Laska nech ich sprevádza na ich ceste jesene života.

To Vám prajú deti

Andrea, Gita, Lad'o, Jano, Majo, Lenka, Janka
a 10 vnukov a 1 pravnúča.

K blahoželaniu sa pripája
rodina brata Rudolfa.

Podakovanie

Výbor DHZ Nová Bystrica
v mene svojich členov
ďakuje za darovanie 2 %
z daní firme Sompra,
s.r.o. a pani
Jane Masnicovej za
sponzorský dar pre náš
zbor.

INZERCIA

www.vsetkopreprepelice.sk

www.pascanalisku.sk

Zachráňme spoločne stromy

ZBER PAPIERA

Zapoj sa aj Ty a vyhraj výlet pre celú triedu.

Papier a kartóny prines do svojej školy medzi
13. až 17. májom 2024.

ZEMNÉ PRÁCE

VÝKOPOVÉ PRÁCE NA KĹÚČ

- inžinierske siete
- KANALIZÁCIE
- prípojky
- základy
- drenáže
- bazény
- žumpy

PÁSOVÉ MINIBÁGRE

ZAMERIAVANIE
LASEROVÝM
NIVELAKOM

ŠMYKOVÝ NAKLADAČ UNC

ZBÍJANIE

ČELNÝ NAKLADAČ

PALETOVÝ PRESUN VŔTANIE

AUTODOPRAVA

PREPRAVA SYPKÝCH MATERIÁLOV

HÁKOVÝ NOSIČ

PRISTAVENIE KONTAJNEROV

CENOVÉ PONUKY, ODBORNÉ PORADENSTVO

info: vladimir.sk@centrum.sk, 0908 94 64 34

HOSTINEC U JELEŇA

Nová Bystrica

a

BYSTRICKÝ ŠENK

Stará Bystrica

PONÚKAME:

Denné menu - 6 €

Catering: Svadby

Krstiny

Oslavy

Prijímanie

Kary a iné...

Priestory na prenájom pri Vašich oslavách,
krstiny, firemné akcie,

- Hostinec Jeleň Nová Bystrica

cca 60-70 osôb

- Bystrický šenk Stará Bystrica

cca 35-50 osôb

*Naše služby ponúkame aj u Vás
v sálach kultúrnych domov*

*Požičajte si od výčapné zariadenie
a taktiež chýbajúce druhy inventáru na
Vašu párty i oslavu*

*Náš tím kuchárov Vám pripraví jedlo,
na ktorom si pochutnajú všetci*

Kontakt: Hostinec Jeleň Nová Bystrica - 0911 805 132
Bystrický šenk - Michal Poništ - 0910 164 393

Nájdete nás aj na FCB:
Hostinec u Jeleňa

**OBEČNÁ
KNIŽNICA**
Nová Bystrica

OTVORENIE
OD 1. MARCA 2024

Srdečne Vás pozývame do znovu-
otvorenej knižnice v prevádzkovej
dobe:

Pondelok: od 10.00 do 15.00 hod.
Streda: od 08.00 do 15.00 hod.
Piatok: od 10.00 do 14.00 hod.

www.novabystrica.sk
Obecný úrad Nová Bystrica č. 657

S veľkou
radosťou Vám
oznamujeme,
že od
1. marca 2024
je pre Vás,
po veľkej
rekonštrukcii,
otvorená
vynovená
obecná
knižnica

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNIK - DVOJMESAČNÍK OBCE NOVÁ BYSTRICA

Vydáva: Obecný úrad Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica 657

ICO: 00314145, Telefón: 041/4397221, e-mail: starosta@novabystrica.sk

Dátum vydania: marec 2024

Zostavila redakčná rada:

Mgr. Lenka Bisahová, Mgr. Anna Borisová, Ing. Iveta Heltková, Mgr. Elena Jančulová,
PhDr. Marián Liščák, PhD., Mgr. Jana Slivková, Bc. Klára Talapková

Grafická úprava: Mgr. Lenka Bisahová

Jazyková korektúra: Ing. Iveta Heltková

e-mail: nbhlasnik@gmail.com

Registračné číslo časopisu Novobystrický hlásnik: EV 4033/10. ISSN 1339-1321

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy.